

Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos

2009 m. vasario 5 d.

Palyginti su spalio mėn. Lietuvos banko prognozėmis, dėl ūkio plėtros 2009–2010 m. vertinimai yra mažiau palankūs. Išankstiniais duomenimis, 2008 m. ketvirtąjį ketvirtį metinis BVP augimas buvo neigiamas ir šalies ūkio ciklas perėjo į nuosmukio etapą. Po ryškių ūkio plėtros pokyčių 2008 m. artimiausiais metais numatomas neigiamas realaus BVP augimas. Mažės vidaus paklausa, tačiau grynojo eksporto augimas bus teigiamas. Tuo pat metu sparčiai mažės infliacija ir einamosios sąskaitos deficitas. Numatoma, kad BVP žemiausią tašką pasieks 2010 m. antroje pusėje.

2009–2010 m. BVP augimą turėtų skatinti teigiama grynojo eksporto dinamika. Nors tikimasi tiek importo, tiek eksporto mažėjimo, numatoma, kad neigiami importo augimo pokyčiai bus stipresni. Juos turėtų lemti vidaus paklausos nuosmukis, susijęs su pasikeitusia situacija darbo rinkoje ir mažiau palankiomis skolinimosi sąlygomis. Sprendžiant iš nemažėjančių Lietuvos eksporto rinkos dalių pagrindiniuose užsienio prekybos regionuose, šiuo metu eksportui, be mineralinių produktų, didžiausią įtaką daro užsienio paklausos svyravimai.

2009–2010 m. infliacijos prognozės buvo sumažintos daugiausia dėl gerokai silpnesnio išorės spaudimo kainoms. 2008 m. viduryje prasidėjusį naftos kainų kritimą toliau palaikė pastebimai blėstanti pasaulinė energijos išteklių paklausa. Atsižvelgiant į pesimistinius bendrus rinkos lūkesčius dėl žaliavų kainų atsigavimo, numatoma, kad vartojimo kainų tendencijos Lietuvoje artimiausiais metais bus gana palankios, nors išlieka didelė staigių trumpalaikių žaliavų kainų svyravimų tikimybė. Tikimasi, kad 2009–2010 m. kainų pokyčiai šalyje bus nuosaikesni ir dėl silpnėjančios vidaus paklausos. Vidaus ir išorės spaudimą mažinantys veiksniai turėtų lemti bendros infliacijos mažėjimą visu prognozuojamu laikotarpiu.

Neapibrėžtumas dėl kitokios ūkio raidos, negu numatyta pagrindiniame prognozių scenarijuje, yra labiausiai susijęs su tolesne pasaulio ekonomikos raida ir šalies ekonomine politika. Tolesnė žymaus užsienio šalių ekonomikos augimo prognozių tikslinimo tikimybė išlieka didelė ir gali prisidėti prie blogesnio Lietuvos išorės paklausos ir ūkio atsigavimo perspektyvų vertinimo.

Kitokią ūkio raidą gali lemti ir šalies vyriausybės ekonominės politikos pokyčiai. Prognozės paremtos prielaida, kad ekonominė politika nesikeis. Vykdoma fiskalinė politika gali griežtėti, jei biudžeto pajamų bus surinkta mažiau nei planuojama. Sąlygas fiskalinės politikos laisvėjimui savo ruožtu sudarytų iš esmės pagerėjusios biudžeto deficito finansavimo galimybės skolinantis tarptautinėse rinkose.

NUMATOMA LIETUVOS EKONOMIKOS RAIDA 2009–2010 M.

	2009 m. sausio mėn. prognozė			2008 m. spalio mėn. prognozė		
	2008*	2009*	2010*	2008*	2009*	2010*
Kainų ir sąnaudų kaita (procentai, pokytis per metus)						
Vidutinė metinė infliacija (apskaičiuota pagal suderintą vartotojų kainų indeksą)	11,1	5,8	4,4	11,6	6,9	-
BVP defliatorius	12,2	2,3	0,2	11,9	2,7	-
Darbo užmokestis (kompensacija vienam dirbančiajam)	19,6	-0,2	-5,2	21,6	3,5	-
Importo defliatorius	8,6	-2,9	3,4	8,8	1,0	-
Eksporto defliatorius	13,1	-3,7	3,9	12,6	1,4	-
Ekonominis aktyvumas (lyginamosiomis kainomis, procentai, pokytis per metus)						
Bendrasis vidaus produktas	3,3	-4,9	-3,9	4,2	1,2	-
Privataus vartojimo išlaidos	4,7	-11,7	-8,6	4,8	-4,7	-
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	4,3	-9,4	1,8	5,7	2,2	-
Bendras pagrindinio kapitalo formavimas	-3,7	-14,6	-8,8	-3,7	-6,7	-
Prekių ir paslaugų eksportas	11,7	-0,5	4,0	12,3	3,8	-
Prekių ir paslaugų importas	11,6	-12,3	-0,8	12,0	-4,5	-
Darbo rinka						
Nedarbo lygis (procentai, palyginta su darbo jėga)	5,6	10,2	11,6	5,4	7,9	-
Užimtieji (procentai, pokytis per metus)	-1,3	-5,4	-4,0	-1,9	-2,9	-
Išorės sektorius (procentai, palyginti su BVP)						
Prekių ir paslaugų balansas	-11,6	-3,7	-0,7	-11,8	-6,0	-
Einamosios sąskaitos balansas	-13,1	-4,8	-2,0	-13,0	-6,2	-
Einamosios ir kapitalo sąskaitos balansas	-10,7	-2,6	1,4	-10,6	-4,1	-

* prognozė